

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Tertio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

imo meus odīo & inimicitijs coniunctus. De quo prouerbium est. Hieronymi. Quod timemus etiam odimus. Huiusmodi timore deus vult neq; timeri neq; honorari, sed ne parentes quidem, sed prie. e, cui amor & fiducia mixta est.

SECVNDO.

Hoc autem opus leue quidem & facile videtur, sed pauci digne efficiant. Nam vbi parentes probi sunt, liberos suos non carnali amore diligentes, sed, vt debent, ad religionem & dei culturam, in primis tribus preceptis ducunt & docēt, ibi perpetuo frangitur puer voluntas ipsi. Ita vt cogatur omittere & pati quod natura ipsius nolit, per quod causam assequitur parentes suos contemnendi, contra eos murmurandi, vñ peiora moliendi & faciendo. Ibi tum amor & timor egrediuntur, nisi gratia dei adiut. Similiter parentibus corrigitibus & castigantibus, vt par est, interdum etiā immeritos, quod tamen salutē animę nihil obicit, tum mala natura castigationem cum indignatiō suscipit. Præterea sunt nonnulli tam improbo ingenio, vt ipso pudeat inopie, ignobilitas, deformitatis vel infamiae suorum parentum, patientes sc̄ eiusmōi rebus magis moueri quam sublime hoc dei preceptum, qui super omnia est, & qui ipsis eiusmodi parentes magno dedit consilio, ad eos tentando exercendosq; in suo precepto. Sed hoc longe fortius est, vbi filii seruiti sunt liberi. Tum enim amori descendenti multum admittitur amor aḡ parentes. Quicquid autem de parentibus precipit & dicitur, intelligendum est & de his qui vel mortuis vel absentibus parentibus in vicē parentum successerunt, vt sunt propinq; agnati, compares, principes prophani, & spirituales patres. Oportet enim vnumquemq; ab alijs hominibus regi & eis subiici. Quamobrē & hic quoq; videmus quārum doceatur honorum operum in hoc precepto, quādo omnis nostra vita alijs hominibus subiecta est. Hinc sit quod obedientia tantis celebratur preconijs, vt oēs virtutes, oīa bona opera in se se complectantur.

TERTIO.

Parentes
ignorantia
præceptorū
dei, malae
educant so-
bolem,

¶ Est & alia ignominia in parentes, multo & subtilior & periculosior priore, se adorans & apprens pro iusto & vero honore, quæ est, qñ puer suo vitio arbitrio & voluntate permittentibus hoc parentibus. Hi honoratur, hic diliguntur, & q̄ omnia sunt viri nq; bella. Hic pater & mater placent, & vicissim puer parētibus placet. Hic plaga adeo vulgaris, adeo communis est, vt prioris ignominiae exempla perraro videantur. Quod ideo fit quod parentes exceccati, deum in tribus primis præceptis necp; cognoscunt necp; venerantur. Ideo non possunt videre quid desit filiis, & quomodo sint docendi & educandi. Quo fit, vt eos edificant ad prophanos & seculares honores, voluptates, & opes, ut tanquam

hominibus placeant, & modis omnibus subiectantur & magni eradicantur. Hoc pueris cordi est, in hoc circa omnem oblocutionem obediens. Sic dei praeceptum sub specie boni penitus id pessum, & impudentem, quod a prophetis Elia & Iheremia scriptum legitur, fore, ut in propnis parentibus consummantur. Sic faciunt parentes, exemplo regis Manasse, qui puerum suum Idolo Moloch offerebat, immolabat, & exurebat. Quid enim queso hoc sit aliud, quam filium suum Idolo immolare & concremare, vbi parentes filios suos magis ad amorem mundi quam dei educant, & permittent eos ferri suo arbitrio, & in mundi voluptatibus, amore, leticia, bonis, & honoribus comburi, & in eis dei amorem, gloriam, & eorum bonorum voluptatem extingui. O quanti discrimini est, patrem & matrem esse, vbi nihil praeter carnem & sanguinem regnat. Siquidem in hoc precepto prouersus penderet, ut tria prima, & sex ultima dei precepta cognoscantur & obseruentur. Quando parentibus mandatum est, haec liberos suos docere. Ut est in psal. 27. Quanta mandauit patribus nostris, nota facere ea filiis suis, ut cognoscat generatio altera. Filiij qui nascuntur & exurgent, enarrabunt filijs suis. Atque haec est causa, quare deus precepit parentes honorari, hoc est cum timore diligere. Nam in amore sine timore, plus est ignominia quam honoris. Nunc igitur vide, an non omnes satis habeant bonorum operum faciendum, siue patres sint siue filij. Sed nos coeci his omissis querimus diuosa & multiplicia opera non precepta.

QVARTO.

Vbi ergo parentes tam stulti sunt, ut filios populariter & seculariter educent, nequaquam ipsis a filiis est obtemperandum. Etenim deus in quibuscum primis praeceptis est pluris faciendus quam parentes. Populariter educatione vero & seculariter educare appello, quando non plus docent deum que & in ore recte & sequi, quam voluptates, honores, opes & potestiam huius seculi, perant ex Legitimum mundum & ornatum gestare, & honestas facultates quere mundi iudicere, necessitas est, non peccatum. Ita tamen, ut puer sic sit in corde instruimus, vel faltem ita se se adornet & assuetaciat, ut dolenter ferat, miseram hanc in terris vitam, non bene posse inchoari vel transmitti, nisi plus intercurrat & admisceatur ornametorum & opum quam exigat necessitas tegendi & vestiendi corporis, ad arcendum frigus, & parviendam alienacionem, ita ut cogatur vel inuitus in gratiam mundi simul stultum agere, & id mali perferre, propter melius bonum, ad devirandum deterius. Sic regina Hester regiam suam coronam gestabat, ad deum dicens: Tu sis necessitatem meam, quod abominor signum superbi & gloriae Hester. mea quod est super caput meum, in diebus ostentationis meae,